

Ilmarisen Luonnon monimuotoisuus -tiekartta

2022

ILMARINEN

Ilmarisen Luonnon monimuotoisuus -tiekartta

Sisällysluettelo

Tiivistelmä	3
Mitä luonnon monimuotoisuudella ja luontopääomalla tarkoitetaan?.....	4
Miksi luonnon monimuotoisuus kiinnostaa sijoittajia?.....	10
Mitä sijoittaja voi tehdä luonnon monimuotoisuuden huomioimiseksi?	13
Miten Ilmarinen ottaa luonnon monimuotoisuuden huomioon?	16
Vaihe 1: Ymmärryksen rakentaminen	18
Vaihe 2: Salkun arviointi	21
Vaihe 3: Sijoituspolitiikka ja salkunhallinta	24
Vaihe 4: Raportointi	25
Jatkossa.....	25

Kuvituksena on käytetty Ilmarisen henkilökunnalle järjestetyssä valokuvauskilpailussa menestyneitä kuvia.

Tiivistelmä

Luontopääoma ja siihen lukeutuva luonnon monimuotoisuus sekä luonnosta saatavat ekosysteemipalvelut ovat maailmantalouden ja yhteiskuntien toiminnan perusedellytys. Talous on syvästi riippuvainen luontopääomasta ja luonnon monimuotoisuudesta. Toisaalta talous vaikuttaa molempiin. Maapallon luonnon monimuotoisuus vähenee ennennäkemätöntä vauhtia, ja tietoisuus siihen liittyvästä järjestelmätason kriisin riskistä kasvaa sijoittaja- ja yritysmaailmassa, viranomaispiireissä, kansalaisyhteiskunnassa ja muissa sidosryhmissä. Markkinatoimijat eivät siksi enää voi jättää luonnon monimuotoisuutta huomiotta taloudellisessa päätöksenteossa ja riskienhallinnassa. Käynnissä onkin monia eri aloitteita biodiversiteetin sisällyttämiseksi taloudelliseen päätöksentekoon.

Ilmarisen yhteiskunnallisena tehtävänä on sijoittaa eläkevarat tuottavasti, turvaavasti ja vastuullisesti siten, että pystymme maksamaan eläkkeet nyt ja tulevaisuudessa. Ilmastoriskin tavoin myös luontokato voi vaikuttaa sijoitussalkkuihin omaisuuslajista, alasta ja maantieteellisestä alueesta riippumatta. Pitkäjänteisenä, riskejä välttävänä sijoittajana meille on tärkeää ottaa huomioon luonnon monimuotoisuuteen ja luontopääomaan liittyvät pitkän aikavälin riskit. On löydettävä tapoja kartoittaa ja huomioida sijoitustemme biodiversiteettiin liittyvät riippuvuudet ja riskit sekä sijoitustemme vaikutukset biodiversiteettiin. Samalla on yhä tärkeämpää tunnistaa luonnolle myönteiset sijoitukset. Ennakoimme, että luontokato eli luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen ja siihen liittyvät taloudelliset vaikutukset ovat sijoittajille yhä tärkeämpiä. Siksi pyrimme noudattamaan parhaita käytäntöjä ja kehittämään biodiversiteettityötämme jatkuvasti, jotta voimme ottaa huomioon salkkumme vaikutukset ja riippuvuudet.

Olemme jo ottaneet askelia luonnon monimuotoisuuden huomioinnissa sijoitustoiminnassamme.

Ymmärryksen rakentaminen

Ensimmäiseksi lisäsimme ymmärrystämme luonnon monimuotoisuudesta ja kartoitimme lähestymistapoja, joita sijoittajilla on käytössä. Tällä tiekartalla jaamme näkemyksiämme muiden markkinatoimijoiden kanssa, sillä yhteinen oppiminen ja yhteistyö ovat olennaisen tärkeitä, jotta luonnon monimuotoisuus saadaan sisällytetyksi sijoitustoimintaan.

Salkun arviointi

Toiseksi olemme alustavasti analysoineet ja seuloneet listatun salkkumme, jotta tunnistamme alat, jotka ovat voimakkaimmin riippuvaisia luonnon monimuotoisuudesta ja joilla on siihen suurimmat vaikutukset. Materiaalisektori on tunnistettu salkussamme riskeiltään ja vaikutuksiltaan merkittävimmäksi alaksi.

Sijoituspolitiikka ja salkunhallinta

Kolmanneksi suunnittelemme menetelmiä, joiden avulla voimme ottaa luonnon monimuotoisuuden entistä paremmin huomioon sijoituspolitiikassamme. Näitä menetelmiä ovat esimerkiksi tehostettu due diligence -prosessi, sijoituskohteisiin vaikuttaminen ja mielekkäiden luonnolle myönteisten esitysten puoltaminen yhtiökokouksissa.

Raportointi

Neljänneksi kehitämme tapoja raportoida merkityksellistä tietoa salkkumme biodiversiteettivaikutuksista ja pyrimme raportoimaan alan parhaiden standardien mukaisesti, sitä mukaa kun nämä kehittyvät. Vaikutamme sijoituskohteisiimme ja toimimme yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa yhteisen oppimisen edistämiseksi. Pyrimme jatkuvasti parantamaan biodiversiteettityötämme ja -tietämystämme.

Keskeiset toimenpiteet vuoteen 2025 mennessä

Eri markkinatoimijat – viranomaiset ja sijoittajat mukaan lukien – tekevät paljon työtä luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi. Odotettavissa on, että ratkaisut kehittyvät nopeasti yhä käytännönläheisemmiksi. Kehitystyötä tarvitaan vielä paljon. Jatkossa keskeistä on luoda yhteisymmärrystä luontoriskien taloudellisesta merkityksestä sekä luonnolle myönteisistä sijoitusmahdollisuuksista. Tässä biodiversiteettitiekartassa kerromme nykyisestä luonnon monimuotoisuutta koskevasta osaamisestamme ja toiminnastamme sekä siitä, miten aiomme jatkossa edetä. Haluamme tämän tiekartan avulla myös jakaa tietoa ja oppia muilta.

Salkkutason analyysi ymmärryksen lisäämiseksi luonnon monimuotoisuuteen ja luontopääomaan liittyvistä riskeistä ja vaikutuksista.

Korkeariskisten alojen ja toimintojen tehostettu due diligence -tarkastelu.

Salkkutason raportointi.

Alan keskeisten luonnon monimuotoisuutta edistävien yhteistyöhankkeiden tukeminen.

Luonnon monimuotoisuuteen liittyvät vaikuttamisstrategiat.

Lisävaatimusten asettaminen aloilla, joilla on merkittäviä vaikutuksia luonnon monimuotoisuudelle, esimerkiksi sertifiointijärjestelmien käyttö.

2022

2023

2024

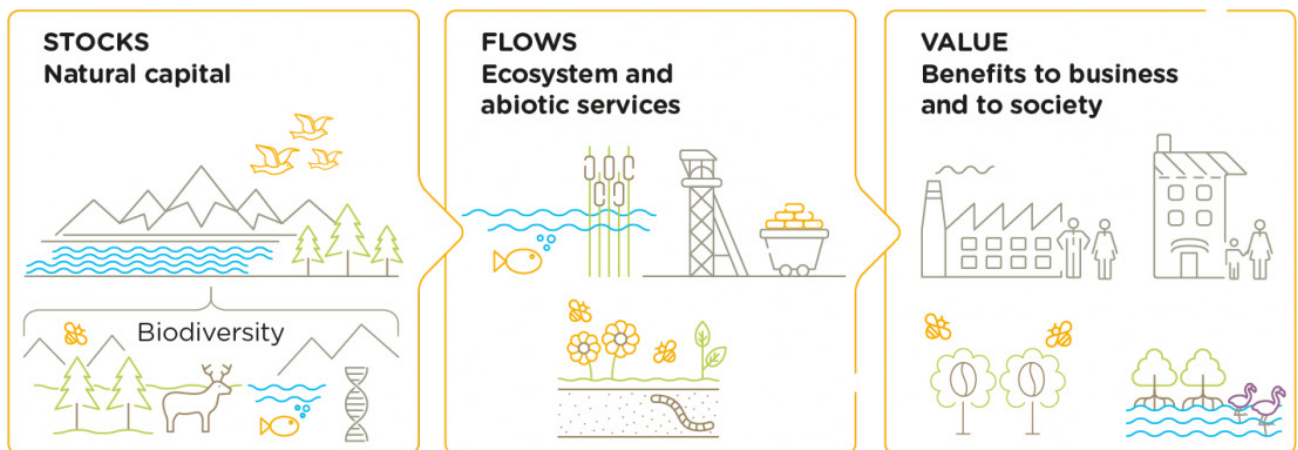

Terhi Ojala

Mitä luonnon monimuotoisuudella ja luontopääomalla tarkoitetaan?

Biodiversiteetti, eli luonnon monimuotoisuus, ja luontopääoma ovat talous- ja tuotantojärjestelmiemme tärkeitä rakennuspalikoita. Luontopääoma muodostuu erilaisista omaisuuseristä, joita ovat esimerkiksi maaperä, mineraalit, vesi, ilma ja elävät eliöt. Se on yksi pääomalajeista taloudellisen, inhimillisen ja sosiaalisen pääoman rinnalla. Perinteisesti pääomaa on tarkasteltu vain taloudellisesta näkökulmasta, mutta pääomaa on kaikki, mikä säilyttää tai luo arvoa ihmisille. Luonnon monimuotoisuus on keskeinen osa luontopääomaa. Se varmistaa tuote- ja palveluvirrat monille aloille, jotka hankkivat suoraan luonnon järjestelmistä resursseja, kuten esimerkiksi ruokaa, polttoainetta ja lääkkeitä. (Ks. Kuva 1.) Monet muut alat ovat välillisesti riippuvaisia näistä virroista.

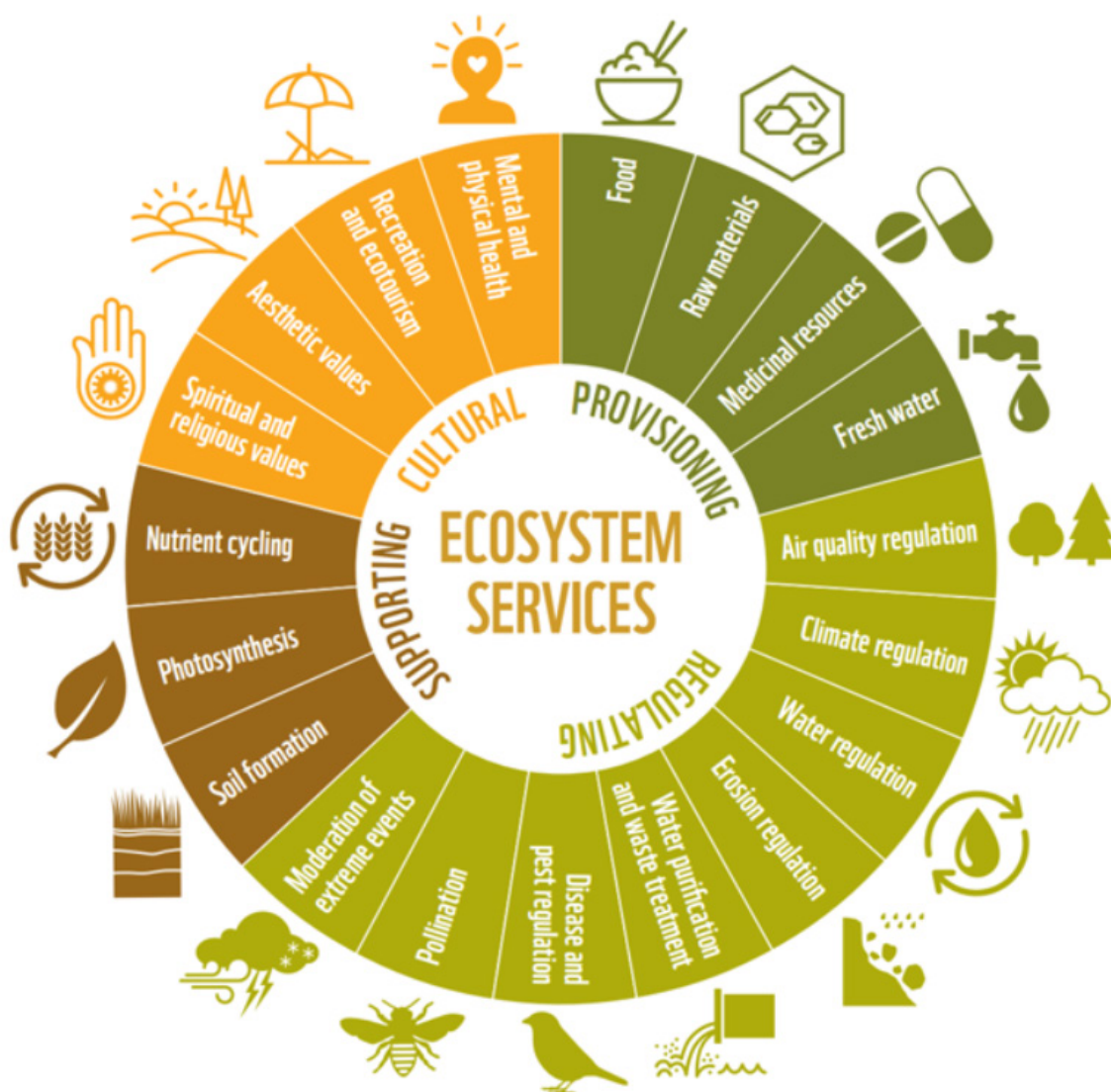
Kuva 1 Biodiversiteetin ja luontopääoman synnyttämät, ekosysteemeistä saatavat tuote- ja palveluvirrat, jotka luovat arvoa ihmisille, Capitals Coalitionin mukaan.

YK:n biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen mukaan biologinen monimuotoisuus tarkoittaa "kaikkiin, kuten manner-, meri- tai muuhun vesiperäiseen ekosysteemiin tai ekologiseen kokonaisuuteen kuuluvien elävien eliöiden vaihtelevuutta; tähän lasketaan myös lajin sisäinen ja lajien välinen sekä ekosysteemien monimuotoisuus." Luonnon monimuotoisuus kuvaa elämän moninaisuutta ja on elävä osa kaikkea sitä, minkä voidaan ajatella olevan luontopääomaa. Capitals Coalitionin ja Cambridge Conservation Initiativen mukaan "Biodiversiteetti tukee luontopääomaa, joka puolestaan tukee kaikkia muita pääomalajeja tarjoamalla olennaisia resursseja terveen planeetan, hyvinvoivien yhteiskuntien ja vauraiden talouksien tukemiseksi."

Ekosysteempipalvelut ovat luontopääoman tarjoamia tuotteita ja palveluja. Niihin kuuluvat esimerkiksi ruoka, yhteyttäminen, puhdas vesi, viljelykelpoisen maaperän muodostuminen, elinympäristöt, pölytys jne. (Ks. kuva 2). Lisäksi ekosysteempipalveluihin sisältyy säätelypalveluja: esimerkiksi metsät sitovat ja varastoivat hiilidioksidia ja suojelevat planeettaa ilmastomuutokselta ja kosteikot tarjoavat muun muassa puhdasta vettä. Luonnon köyhtyminen tarkoittaa luontopääoman ja ekosysteempipalvelujen ylikulutusta. Esimerkkejä tästä ovat kalakantojen ehtyminen liikalukustuksen seurauksena, epäoptimaalisten viljelykäytäntöjen aiheuttama viljelymaan ehtyminen, metsien ehtyminen maankäytön muutoksen vuoksi, infrastruktuurin laajentamisen aiheuttama valuma-alueiden heikkeneminen jne.

Kuva 2. Ekosysteempipalvelut WWF:n Living Planet raportin kuvauksen mukaisesti

Britannian valtiovarainministeriön teettämä professori Partha Dasguptan johtama raportti luonnon monimuotoisuuden merkityksestä taloudelle julkaistiin helmikuussa 2021. Raportin keskeinen viesti on, että luonnon monimuotoisuus ja luonnon tarjoamat palvelut mahdollistavat talouden toiminnan. Siksi luontopääoma pitäisi ottaa huomioon päätöksenteossa samalla tavoin kuin muutkin pääomalajit taloudellinen, sosiaalinen ja inhimillinen pääoma. Raportin mukaan planeetan ekologinen kantokyky rajoittaa talouskasvua pitkällä aikavälillä. Elämäntapamme vaatii jo nyt noin 1,6 maapalloa. Stockholm Resilience Centre on kartoittanut maa-

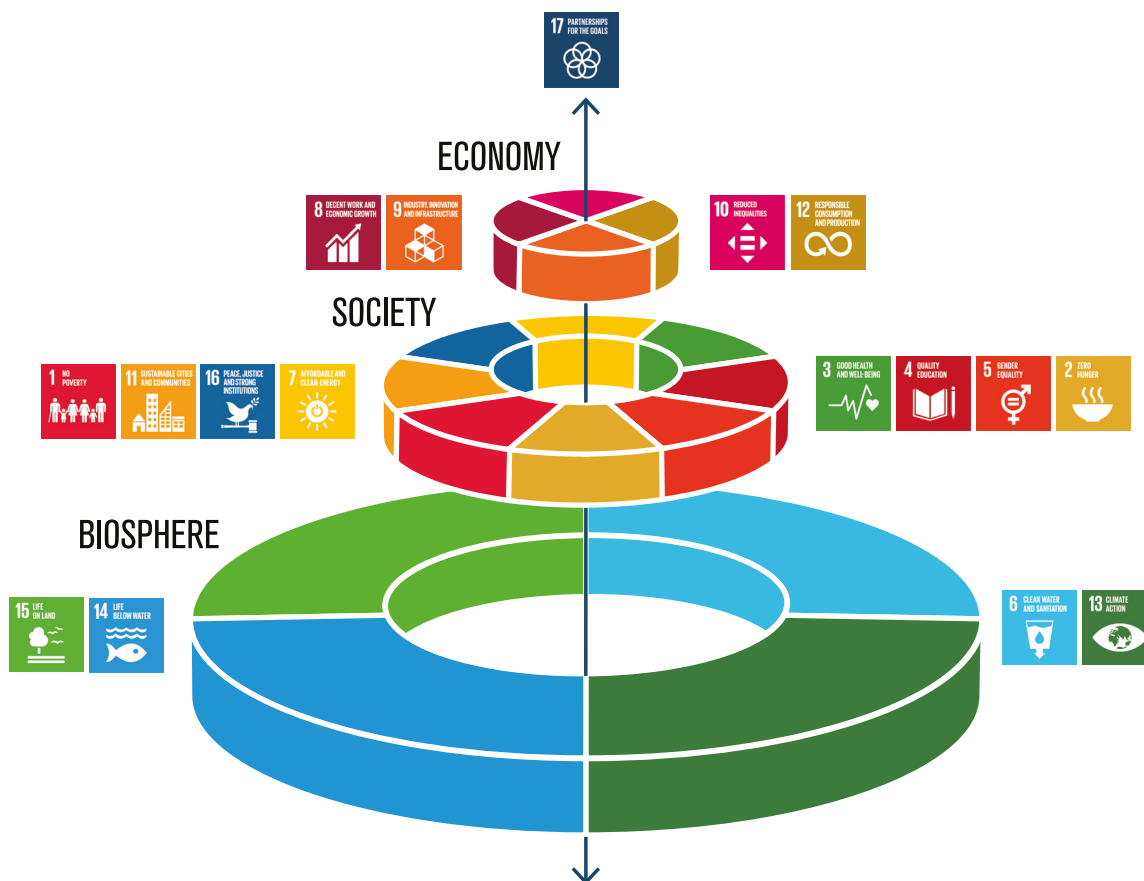
pallon kantokyvyille yhdeksän rajaa, joiden sisällä ihmiskunta voi toimia kestävästi pitkällä aikavälillä. Osa näistä rajoista on ylitetty. Niitä ovat ilmasto, biokemialliset virrat, maankäyttö ja biosfäärin eheys. (Ks. kuva 3.)

Kuva 3. *Stockholm Resilience Centren määrittelemät maapallon kantokyvyn rajat*

Luonnon monimuotoisuus ja luontopääoma ovat ratkaisevan tärkeitä tekijöitä myös YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa. (Ks. kuva 4.) Luontopääomaan ja luonnon monimuotoisuuteen liittyvät kestävän kehityksen tavoitteet ovat edellytys muiden kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiselle.

Kuva 4. Stockholm Resilience Centren määrittelemä YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden hierarkia

Graphics by Jerker Lokrantz/Åzote

Luontokato ja ilmastonmuutos kytkeytyvät myös toisiinsa. Ilmaston lämpeneminen ja ilmastonmuutoksen aiheuttamat tapahtumat, kuten myrskyt ja sääolosuhteiden muutokset, voivat johtaa ekosysteemien häiriintymiseen ja luontokatoon. Ekosysteemien heikkeneminen voi myös lisätä kasvihuonekaasupäästöjä, mikä kiihdyttää ilmastonmuutosta entisestään. Partnership for Biodiversity Accounting Financials yhteistyöhankkeen (PBAF) mukaan ”biodiversiteetti voi olla myös keskeinen keino ilmastonmuutoksen torjunnassa ja ilmastonmuutokseen sopeutumisessa. Hiilen varastoituminen runsashiilisiin ekosysteemeihin, kuten metsiin, niittyihin, kuiviin alueisiin, rannikko- ja/tai meriekosysteemeihin (esim. mangrovet) ja muihin kosteikkoihin (esim. turvemaa) auttaa torjumaan ilmastonmuutosta. Luontopohjaiset ratkaisut, kuten peltometsäviljely ja rannikkoekosysteemien (esim. mangrovesuot) ennallistaminen tukevat sopeutumista ilmastonmuutokseen.”

Ilmastonmuutos on tunnistettu yhdeksi viidestä keskeisestä luontokadon aiheuttajasta. Hallitustenvälisen luonnon monimuotoisuus- ja ekosysteemipalvelupaneelin (The Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services, IPBES) mukaan näitä niin sanottuja ajureita ovat maan- ja merenkäytön muutokset, suora luonnonvarojen käyttö, ilmastonmuutos, saastuminen ja vieraslajit. Ilmastonmuutoksen osalta Ilmarisen työ perustuu ilmastotiekarttaan, jossa on asetettu tavoitteeksi sijoitussalkun hiilineutraalius vuoteen 2035 mennessä. [\(Ks. Ilmarisen ilmastotiekartta\)](#)

Biodiversiteetti eli luonnon monimuotoisuus kuvaa elämän moninaisuutta ja on elävä osa kaikkea sitä, minkä voidaan ajatella olevan luontopääomaa. Capitals Coalitionin ja Cambridge Conservation Initiativen mukaan ”Biodiversiteetti tukee luontopääomaa, joka puolestaan tukee kaikkia muita pääomalajeja tarjoamalla olennaisia resursseja terveen planeetan, hyvinvoivien yhteiskuntien ja vauraiden talouksien tukemiseksi.” YK:n biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen mukaan biologinen monimuotoisuus tarkoittaa ”kaikkiin, kuten manner-, meri- tai muuhun vesiperäiseen ekosysteemiin tai ekologiseen kokonaisuuteen kuuluvien elävien eliöiden vaihtelevuutta; tähän lasketaan myös lajin sisäinen ja lajien välinen sekä ekosysteemien monimuotoisuus.”

Pääoma Capitals Coalitionin määritelmän mukaan: ”Pääoman on perinteisesti ajateltu olevan ainoastaan rahaa, mutta pääoma kuvaa mitä tahansa resurssia tai omaisuutta, joka säilyttää tai tuottaa arvoa ihmisille. Luontopääoma, sosiaalinen pääoma ja inhimillinen pääoma toimivat pitkälti perinteisen pääoman tavoin – jos investoimme niihin, ne tuottavat arvoa, ja jos päästämme ne rappeutumaan, rajoitamme niiden arvoa.”

Luontokadon ajurit ovat ihmisen toiminnan aiheuttamia prosesseja, jotka edistävät luonnon monimuotoisuuden vähenemistä. IPBES on määritellyt viisi tärkeintä ajuria: maan- ja merenkäytön muutos, ilmastonmuutos, saastuminen, suora luonnonvarojen käyttö ja vieraslajit.

Ekosysteemipalvelut ovat luonnon tarjoamia tuotteita ja palveluja. Niihin kuuluvat esimerkiksi ruoka, yhteyttäminen, puhdas vesi, viljelykelpoisen maaperän muodostuminen, elinympäristöt ja pölytys.

Luontopääoma muodostuu erilaisista omaisuuseristä, joita ovat esimerkiksi maaperä, mineraalit, vesi, ilma ja elävät eliöt. Se on yksi pääomalajeista tuotantopääoman, inhimillisen pääoman ja sosiaalisen pääoman rinnalla.

Luonnon köyhtyminen tarkoittaa luontopääoman ja ekosysteemipalvelujen ylikulutusta. Esimerkkejä ovat kalakantojen ehtyminen liikakalastuksen seurauksena, epäoptimaalisten viljelykäytäntöjen aiheuttama viljelymaan ehtyminen, metsien ehtyminen niiden käyttötarkoituksen muuttamisen vuoksi, infrastruktuurin laajentamisen aiheuttama valuma-alueiden heikkeneminen jne.

Lisätietoja määritelmistä on esimerkiksi CBD:n, IPBES:n ja Capitals Coalitionin julkaisuissa.

Ulla Rimpiläinen

Miksi luonnon monimuotoisuus kiinnostaa sijoittajia?

Hallitustenvälisen biodiversiteettiä ja ekosysteemipalveluita koskevan tieteen ja politiikan välisen IPBES-paneelin mukaan luontokato ja luonnon tarjoamien ekosysteemipalvelujen hupeneminen on nyt nopeampaa kuin koskaan aikaisemmin ihmiskunnan historiassa. Vuoden 2022 alussa luontokato arvioitiin Maailman talousfoorumin tutkimuksessa¹ kolmanneksi vakavimmaksi ihmiskuntaan kohdistuvista uhista heti ilmastonmuutoksen ja äärimmäisten sääilmiöiden jälkeen.

Viime vuosina on alettu yhä paremmin ymmärtää, että talous on riippuvainen luonnosta, ja siksi näitä riippuvuuksia tutkitaan nyt myös laskennallisin menetelmin. Esimerkiksi Maailman talousfoorumin (WEF) ja PwC:n tutkimuksen² mukaan yli puolet maailman bruttokansantuotteesta on kohtalaisesti tai voimakkaasti riippuvainen luonnosta. Kolmen suurimman voimakkaasti luonnosta riippuvaisen alan (rakennusala, maatalous ja elintarvikeala) yhteenlaskettu bruttolisäarvo (GVA) on vajaat 8 biljoonaa dollaria. IPBES:n mukaan³ esimerkiksi kolme neljäsosaa globaaleista viljelykasvityypeistä on riippuvaisia eläinpölytyksestä ja yli kaksi kolmasosaa syöpälääkkeistä on saanut innoituksen luonnosta tai perustuu luontoon. Luonto tarjoaa myös elintärkeitä ekosysteemipalveluja, sillä metsät, kosteikot ja valtameret sitovat 5,6 gigatonnia hiiltä vuosittain.

Ekosysteemipalvelujen globaalin arvon muutoksia selvittäneessä tutkimuksessa ["Changes in the global value of ecosystem services"](#) ekosysteemipalveluiden arvoksi kokonaisuudessaan arvioidaan 145 triljoonaa dollaria vuodessa. [Global Futures Technical Report -raportin](#) mukaan kuuden keskeisen ekosysteemipalvelun arvioitu väheneminen⁴ voisi maksaa globaalille taloudelle lähes 10 triljoonaa dollaria vuoteen 2050 mennessä. Myös vihreän siirtymän kannalta ratkaisevat alat, kuten kaivosala, voivat liittyä luontokatoon ja luontopääoman hupenemiseen.

Yritykset sekä niihin pääomia sijoittavat voivat altistua biodiversiteettiin ja luontopääomaan liittyville fyysisille ja siirtymäriskeille. Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (TNFD) -viitekehyksen betaversiossa (2022) luontoriskit määritellään organisaatioon kohdistuviksi mahdollisiksi uhiksi, jotka liittyvät sen ja muiden organisaatioiden luontovaikutuksiin ja -riippuvuuksiin. Luontoriskit voidaan jakaa fyysisiin riskeihin, siirtymäriskeihin ja järjestelmätason riskeihin. Siirtymärismit voidaan edelleen jakaa sääntely-, markkina-, teknologia- ja maineriskeihin. Ilmarisessa luontoriskejä tarkastellaan TNFD:n viitekehyksen mukaisesti. (Ks. taulukko 1.) Esimerkki luontokatoriskien arvioinnista Alankomaiden finanssialalla esitetään nostossa 2.

Hannu Mykkälä

- 1 Tutkimuksen perusjoukko käsitti lähes 1000 globaalia asiantuntijaa ja johtajaa
- 2 Maailman talousfoorumi ja PwC. 2020. "Nature Risk Rising: Why the Crisis Engulfing Nature Matters for Business and the Economy".
- 3 Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES). 2019. "The Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services."
- 4 Pölytys, veden antoisuus, kalastus, metsätalous, hiilen varastointi ja rannikoiden suojelu

Taulukko 1. Luontoriskien tyypit. TNFD:n betaversiosta 01 (2022) ja WWF:n julkaisusta Biodiversity guide for business (2022)

Luontoriskin tyyppi	Määritelmä	Esimerkki
Fyysiset riskit	Riskit, jotka ovat suoraan seurausta organisaation luontoriippuvuudesta ja jotka toteutuvat, jos luonnon järjestelmät vaarantuvat esimerkiksi ilmasto- tai geologisten tapahtumien tai ekosysteemien tasapainossa tapahtuvien muutosten vuoksi.	- Pölyttäjäkantojen väheneminen, mikä heikentää pölytyksestä riippuvaisten viljelykasvien satoja. - Vesivarantojen ehtymiseen liittyvät kustannukset alueilla, joilla toimii vedestä riippuvaisista teollisuudesta. - Tulvien tai maanvyöryjen aiheuttamat toimintahäiriöt.
Siirtymäriskit a) Poliittiset ja juridiset riskit b) Markkina-riskit c) Teknologia-riskit d) Maineriskit	Riskit, joita syntyy, kun organisaation tai sijoittajan strategia ja johtaminen eivät ole linjassa sen muuttuvan toimintaympäristön kanssa. Riskit voivat johtaa kustannusten kasvuun, tulojen menetykseen tai brändin arvon laskuun.	- Maa-alueiden suojelua koskevan sääntelyn muutokset. - Kuluttajien tai sijoittajien tottumuksissa tapahtuvat muutokset, jotka vaikuttavat tarjontaan, kysyntään ja rahoitukseen. - Uudet korvaavat tuotteet, joilla on pienemmät vaikutukset luontoon tai jotka ovat vähemmän riippuvaisia luonnosta. - Sidosryhmien havaitsemat yrityksen väärinkäytökset biodiversiteettiin liittyen voivat johtaa myynnin vähentymiseen tai osakekurssin tai brändin arvon laskuun.
Järjestelmätason riskit	Riskit, jotka aiheutuvat koko järjestelmän romahtamisesta pikemmin kuin sen yksittäisten osien häiriöistä.	- Ekosysteemin romahdus, kun kriittiset luonnon järjestelmät eivät enää toimi. - Vähäiset muutokset yhdistyvät välillisesti ja johtavat suurempiin häiriöihin fyysisten ja siirtymäriskien laukaistessa ketjureaktion.

TNFD:n viitekehyksen mukaan luontoriippuvuudet määritellään ekosysteemipalveluiksi, joista organisaation toiminta on riippuvainen. Luontovaikutukset taas määritellään luonnon tilassa tapahtuviksi kielteisiksi tai myönteisiksi muutoksiksi, jotka voivat muuttaa luonnon kykyä tarjota sosiaalisia ja taloudellisia toimintoja. Luonnon monimuotoisuudella on siten liiketoiminnan kannalta merkitystä kahdella tapaa, ja sijoittajia kiinnostavat sekä i) liiketoiminnan biodiversiteetti- ja luontopääomariippuvuudesta aiheutuvat riskit että ii) liiketoiminnan vaikutukset biodiversiteettiin ja luontopääomaan. Tätä kutsutaan kaksinkertaiseksi olennaisuudeksi.

Kuvassa 5 havainnollistetaan yksin- ja kaksinkertaisen olennaisuuden käsitettä. Vasemmalla puolella kuvataan yksinkertaista olennaisuutta, joka voidaan nähdä ”perinteisenä” suhtautumisena liiketoimintaan eli ainoastaan riskialtistuman näkökulmasta. Oikealla puolella kuvataan kaksinkertaista olennaisuutta, joka ottaa perinteisen taloudellisen olennaisuuden lisäksi huomioon myös yrityksen vaikutukset ympäristöön ja yhteiskuntaan. Yritysten vaikutukset luontoon ovat myös taloudellisesti olennaisia, sillä ne voivat vaikuttaa liiketoimintaan. Luonnon monimuotoisuuteen kielteisesti vaikuttaviin yrityksiin voi esimerkiksi kohdistua siirtymäriskejä, jotka johtavat taloudellisiin menetyksiin.

Kuva 5. Yksin- ja kaksinkertainen olennaisuus Citi Researchin mukaan

Yksinkertainen olennaisuus/riippuvuudet

Osakkeenomistajat/ joukkovelkakirjojen haltijat:
Ensisijainen kohdeyleisö: sijoittajat

Taloudellinen olennaisuus

Yksinkertainen olennaisuus tarkoittaa sitä, mistä sijoittajat ja yritykset huolehtivat luodakseen yritysarvoa.

Kaksinkertainen olennaisuus/vaikutukset

Sidosryhmät
Ensisijainen kohdeyleisö: kuluttajat, työntekijät, yhteiskunta ja sijoittajat

Ekologinen ja sosiaalinen olennaisuus

Kaksinkertainen olennaisuus viittaa yrityksen toiminnan, tuotteiden ja palvelujen aiheuttamiin ulkoisiin vaikutuksiin ja ottaa huomioon laajemman ekosysteemin, jossa yritys toimii.

Nosto 2. Esimerkkejä Alankomaiden finanssialaan kohdistuvista luontoriskeistä.

De Nederlandsche Bank (DNB) ja Alankomaiden ympäristöarviointivirasto arvioivat Alankomaiden finanssialaan kohdistuvat luontoriskit vuonna 2020. Tulosten mukaan pankkeihin, eläkerahastoihin ja vakuutuslaitoksiin kohdistuu fyysisiä riskejä, maineriskejä ja siirtymäriskejä niiden rahoittaessa biodiversiteetistä ja muusta luontopääomasta riippuvaista taloudellista toimintaa. Esimerkki fyysisestä riskistä on ekosysteemipalvelujen väheneminen. DNB:n mukaan 36 % (510 miljardia euroa) tarkastelluista hollantilaisten rahoituslaitosten salkuista on voimakkaasti tai erittäin voimakkaasti riippuvaisia ekosysteemipalveluista. Salkuista 28 miljardin euron osuus on esimerkiksi riippuvainen eläinpölytyksestä.

Jos biodiversiteettivaikutusten vähentämiseen tähtäävä valtion politiikka pakottaa yritykset sopeuttamaan toimintaansa, näitä yrityksiä rahoittavat laitokset altistuvat siirtymäriskeille. Hollantilaisilla rahoituslaitoksilla on esimerkiksi 81 miljardin euron edestä lainoja typpipäästöjä aiheuttaville yrityksille, ja siirtyminen vähemmän typpi-intensiiviseen liiketoimintaan voi johtaa siirtymäriskeihin. Myös luonnonsuojelualueiden laajentaminen voi vaikuttaa näillä alueilla toimivien yritysten riskiprofiiliin, jos liiketoimintaa ei voida jatkaa. Hollantilaisten rahoituslaitosten altistuma näille yrityksille on 28 miljardia euroa.

Luonnon monimuotoisuutta heikentävien yritysten rahoittaminen voi johtaa maineriskeihin. Alankomaiden finanssisektorin sijoituksilla on vaikutuksia biodiversiteettiin: 96 miljardin euron arvosta sijoituksia liittyy ympäristöepäkohtiin ja negatiivisiin biodiversiteettivaikutuksiin, ja 97 miljardin euron arvosta sijoituksia altistuu metsänhakkuusta ja siihen liittyvästä toiminnasta aiheutuville maineriskeille.

Alankomaiden rahoitusjärjestelmän vakautta valvovana keskuspankkina DNB suosittelee rahoituslaitoksille, että ne tunnistaisivat omien salkkujensa altistuksen biodiversiteettiriskeille, sillä näiden riskien ymmärtäminen on tärkeää riittävän riskienhallinnan kannalta.

Lisää aiheesta voi lukea raportista: DNB report Indebted to Nature, Exploring Biodiversity Risks for the Dutch Financial Sector, June 2020.

Kuten esimerkiksi Dasguptan raportissa todetaan, taloutemme on kasvanut luontopääoman kustannuksella. Sijoitustermein ilmaistuna meidän pitäisi elää koroilla eikä kuluttaa itse pääomaa. Käytännössä talousjärjestelmällämme ei enää ole varaa jättää luonnon monimuotoisuutta ja luontopääomaa huomiotta. Sijoittajille luontokato on merkittävä riski, ja sitä vastaan saattaa olla mahdotonta kokonaan suojautua esimerkiksi sijoituksia hajauttamalla. Tarve riskikartoitukselle on selvä, sillä se mahdollistaa sekä riskien hallinnan että mahdollisuuksien hyödyntämisen. Siksi sijoittajan on tärkeää ymmärtää sijoitusten kaksisuuntaiset vaikutukset: sijoitusten altistuminen biodiversiteettiriskeille ja sijoitusten vaikutukset biodiversiteettiin ja luontopääomaan.

Mitä sijoittaja voi tehdä luonnon monimuotoisuuden huomioimiseksi?

Tällä hetkellä on käynnissä paljon erilaisia luonnon monimuotoisuuteen liittyviä sijoittaja-aloitteita ja -sitoumuksia. Yhteistyö on keskeisessä roolissa sijoittajien toimien lisäämiseksi. Sijoittajalle voi kuitenkin olla haastavaa perehtyä eri aloitteisiin ja ymmärtää niiden eroja.

Luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen nähdään yhä useammin olennaisena liiketoimintariskinä, kun yritykset ja sijoittajat kasvattavat ymmärrystään biodiversiteetti-riippuvuuksista ja -vaikutuksista ja sisällyttävät luonnon monimuotoisuuden yhä vahvemmin päätöksentekoprosesseihinsa.

Lisäksi aloitteiden suuri määrä voi pikemminkin tehdä sijoittajakentästä hajanaisemman kuin luoda tarvittavan kriittisen massan.

Keskeisiä biodiversiteettitoimiin liittyviä haasteita ovat muun muassa aloitteiden ja sitoumusten suuri määrä sekä se, että yritys- ja sijaintikohtainen sijoittajan käyttöön soveltuva tieto on vasta kehitysvaiheessa. Biodiversiteetin kannalta merkityksellistä dataa on tällä hetkellä saatavilla esimerkiksi vastuullisuusluokitusten pohjana käytettävistä tietoa-aineistoista tai ilmastoaineistoista. Tällä hetkellä ei kuitenkaan ole saatavilla tietoa yksittäisten yritysten riippuvuudesta biodiversiteetistä tai luontopääomasta, koska johdonmukaista ja luotettavaa yritystason tietoa ei ole.

Biodiversiteetti on yleensä sidoksissa paikallisiin olosuhteisiin, mutta kattava sijaintikohtainen tietoa-aineisto yrityksistä ja niiden toimitusketjuista on vasta kehittymässä. Esimerkiksi fyysiseen ilmatoriskiiin liittyvä tietoa-aineisto sisältää sijaintitietoa, jota voitaneen jatkossa käyttää myös biodiversiteettiin liittyvän tiedon tarkkuuden parantamiseksi.

Vaikka yhteiset standardit ja tietoa-aineistot vasta kehittyvät, sijoittaja voi jo nyt tehdä paljon lisätäkseen ymmärrystä salkun altistumisesta biodiversiteetti- ja luontopääomariskeille ja kehittääkseen tapoja kohdentaa pääomaa yrityksiin, jotka johtavat alansa siirtymää sekä vaikuttamalla niihin kehityksen edistämiseksi. Esimerkkejä sijoittajalle mahdollisista toimenpiteistä Taulukossa 2. Käytännön esimerkkejä rahoituslaitosten toteuttamista biodiversiteetti-toimenpiteistä on esitetty nostossa 3.

Taulukko 2. Esimerkkejä sijoittajalle mahdollisista toimenpiteistä

Toteutettu Ilmarisessa
Kaksisuuntainen analyysi salkkutasolla, jotta ymmärrämme paremmin biodiversiteettiriskit, -mahdollisuudet ja -vaikutukset: i) sijoitusten biodiversiteettiriskien ja -riippuvuuksien mittaaminen ja ii) sijoitussalkun biodiversiteettivaikutusten mittaaminen.
Sijoituskohteisiin vaikuttaminen sekä proaktiivisesti että reaktiivisesti haittavaikutusten vähentämiseksi ja myönteisten vaikutusten lisäämiseksi.
Markkinatoimijoihin vaikuttaminen esimerkiksi lisäämällä tietoisuutta ja tekemällä yhteistyötä sekä sitoutuminen finanssialan yhteisiin tavoitteisiin.
Suunnitteilla Ilmarisessa
Tehostettu riskipohjainen due diligence ja luonnon monimuotoisuuden huomioon ottava sijoituspolitiikka.
Luonnon monimuotoisuuden mittaus- ja raportointistandardien tukeminen.
Biodiversiteettitavoitteiden asettaminen, mm. lähestymistapojen kuvaus ja toimenpiteiden ja tulosten raportointi.
Mahdollisesti tulevaisuudessa*
Korkeariskisten alueiden ja toimitusketjujen maantieteellinen tunnistus ja lisätarkastelu biodiversiteettivaikutusten ja -riskien minimoimiseksi.
Sijoituskentän rajoittaminen esimerkiksi sulkemalla pois luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen haitallinen taloudellinen toiminta.
Luonnon monimuotoisuutta edistävien tai vaikutuksiltaan nettoposiitivisten sijoituskohteiden valitseminen.

*Toteutus riippuu datan saatavuudesta ja yhteisistä määritelmistä, jotka ovat vielä kehitysvaiheessa.

Nosto 3 Esimerkkejä rahoituslaitosten toteuttamista biodiversiteettitoimenpiteistä

Robeco laati biodiversiteettiä koskevan kantansa tammikuussa 2022. Robeco vaikuttaa yrityksiin, jotka toimivat sen tunnistamalla korkean metsäkatoriskin toimialoilla: kookos, luonnonkumi, soija, naudanliha sekä trooppinen puutavara ja sellu. Se on valinnut vaikuttamisen kohteiksi joukon korkeariskisillä aloilla toimivia yrityksiä ja vaatii metsäkadon pysäyttämistä, vaikutusten arviointia, ennallistamista, raportointia ja sosiaalisten vaikutusten hallintaa.

AXA IM laati ekosysteemien suojelua ja metsäkatoa koskevan politiikkansa vuonna 2021. AXA IM päätti laajentaa palmuöljypolitiikkaansa omaksumalla laajemman lähestymistavan metsäkatoon ja ekosysteemien suojelemiseen. AXA IM sulkee asettamiensa kriteerien perusteella pois tietyt yritykset, esimerkiksi palmuöljyn tuottajat, joiden tuottamalla palmuöljyllä ei ole sertifiointia kestävän kehityksen mukaisesta toiminnasta sekä yritykset, joiden toiminnassa on vakavia maankäyttöön ja luonnon monimuotoisuuteen liittyviä epäkohtia. AXA IM panostaa myös vaikuttamisprosessinsa kehittämiseen, sillä se näkee velvollisuudekseen sijoittajana harjoittaa aktiivista omistajuutta ja auttaa yrityksiä torjumaan negatiivisia ympäristövaikutuksia ja luonnollisten ekosysteemien muuntamista. AXA IM on kehittänyt vaikuttamista varten erityisen kyselylomakkeen, jonka tarkoituksena on helpottaa keskustelua kohdeyritysten kanssa. AXA IM tekee myös yhteistyötä ulkopuolisten asiantuntijoiden, kuten Maailman luonnonsäätiön WWF:n ja Carbon Disclosure Project:n (CDP) kanssa tietyissä biodiversiteettiin liittyvissä vaikuttamistapauksissa tukeakseen kohdeyritysten metsä- ja luontopositiivista muutosta. AXA IM jatkaa biodiversiteettihaasteiden huomioimista äänestämispolitiikassaan vuonna 2022.

Norges Bank Investment Management (**NBIM**) on laatinut sijoituskohteille periaateasiakirjan, joka koskee luonnon monimuotoisuudelle asetettuja odotuksia. NBIM odottaa, että yritykset, joilla on merkittävät vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin tai jotka ovat voimakkaasti riippuvaisia niistä, sisällyttävät olennaiset luontonäkökohdat yritysstrategiaan, riskienhallintaan ja raportointiin. Lisäksi NBIM asettaa odotuksia olennaisen luontoon liittyvien riippuvuuksien, vaikutusten sekä mittareiden ja tavoitteiden raportoinnille sekä vastuullisuusasioissa päättäjiin ja muihin sidosryhmiin vaikuttamiselle. NBIM käyttää odotustensa perustana kansainvälisesti tunnustettuja periaatteita, kuten YK:n Global Compactia. Nämä odotukset on pääosin suunnattu yritysten hallitukselle, koska hallituksen on ymmärrettävä yritykselle koituvat seuraukset ja otettava huomioon myös sidosryhmien etu.

Aviva Investors otti biodiversiteettipolitiikkansa käyttöön syyskuussa 2021. Yksi pääteemoista on yrityksiin vaikuttaminen ja niiden tukeminen biodiversiteettivaikutusten ja -riippuvuuksien huomioimisessa. Aviva Investorsin biodiversiteettiasioita koskevan äänestyspolitiikan mukaan yritys toteaa äänestävänsä kohdennetusti johdon esityksiä vastaan yrityksissä, jotka toimivat metsiin liittyvän korkean riskin alueilla ja saavat heikoimman sijoituksen Global Canopy Forest 500 luokituksessa, sekä kertovansa huolistaan näille yrityksille. Aviva Investors toteaa äänestävänsä sellaisten esitysten puolesta, joissa yrityksiä pyydetään pidättymään toimimasta alueilla, jotka ovat suojeltuja, olennaisia biodiversiteetin kannalta tai ympäristöltään herkkiä, tai käyttämästä materiaaleja, jotka ovat peräisin tällaisilta alueilta. Äänestyspolitiikkaan kuuluu myös puoltaa osakkeenomistajien esityksiä, joissa johdolle esitetään biodiversiteetin kannalta merkittävillä aloilla keskeisten luontovaikutusten ja -riippuvuuksien arvioimista, vähentämistä ja raportointia.

Muita tärkeitä osa-alueita Aviva Investorsin biodiversiteettipolitiikassa ovat päättäjiin ja hallituksiin vaikuttaminen järjestelmätason muutosten tekemiseksi, metsäkadon pysäyttäminen ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen investointien kautta.

ACTIAM asetti tavoitteekseen luotokadon pysäyttämisen vuoteen 2030 mennessä osana helmikuussa 2022 julkaisemaansa vastuullista sijoitusstrategiaa. Mittarina ACTIAM käyttää netotettua metsäkadon pysäyttämistä. Tavoitteen saavuttamisessa isoimpia haasteita on metsäkadon yhdenmukainen mittaaminen sijoituskohteena olvien yritysten toimitusketjuissa. Siksi ACTIAM aloitti vuonna 2019 yhteistyön Satelligence-nimisen paikkatietoanalytiikkayrityksen kanssa metsäkadon mittaamiseksi ja vähentämiseksi yritystasolla. Myöhemmin vuonna 2020 se käynnisti sijoittaja-aloitteen nimeltä ”Satellite-based engagement towards zero deforestation” yhdessä muiden sijoittajien kanssa, joiden edustama varallisuus on yhteensä 1,8 biljoonaa euroa. Sijoittajaryhmä puuttuu näihin satelliittiteknologian avulla löydettyihin metsäkatotapauksiin aloittamalla keskustelun yritysten kanssa ja etsimällä keinoja ehkäistä metsäkatoa. Tämän datalähtöisen vaikuttamisohjelman tavoitteena on vauhdittaa metsäkadon eliminointia toimitusketjuista.

Miten Ilmarinen ottaa luonnon monimuotoisuuden huomioon?

Luontokato on järjestelmätason riski paljolti samaan tapaan kuin ilmastonmuutoskin, eli siltä ei voi täysin suojautua pelkästään hajauttamalla. Siksi Ilmarisen kaltaisten riskejä välttävien, pitkäjänteisten sijoittajien on löydettävä tapoja kartoittaa ja ottaa huomioon sijoitustensa biodiversiteettiin liittyvät riskit ja vaikutukset. Me Ilmarisessa olemme toteuttaneet useita toimenpiteitä ottaaksemme biodiversiteettikysymykset yhä tehokkaammin huomioon. Pyrimme jatkuvasti kehittämään toimintaamme sitä mukaa kun opimme lisää ja finanssialan parhaat käytännöt kehittyvät. Viitekehiksemme biodiversiteetin huomioimiseksi on kuvattu kuvassa 6.

Lassi Antila

Kuva 6. Ilmarisen lähestymistapa biodiversiteettiin

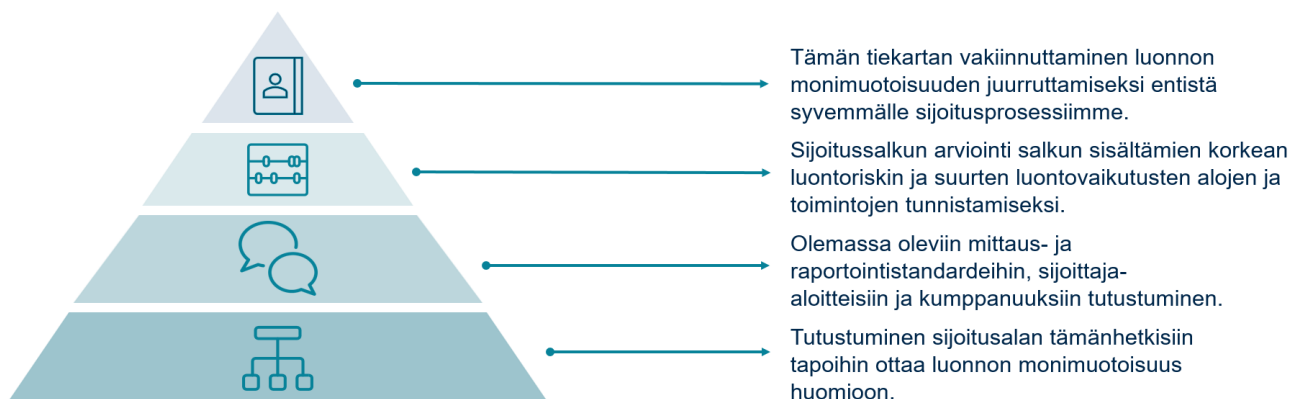
 = continuously on-going

Progress

Vaihe 1: Ymmärryksen rakentaminen

Sijoittajien biodiversiteettiin liittyvä ymmärrys ja analyttiset lähestymistavat ovat kehitysmässä. Näihin lähestymistapoihin kuuluu kaksinkertainen olennaisuus eli sekä biodiversiteetti-riippuvuuksien, ja niistä johtuvien riskien, että salkkuyhtiöiden taloudellisen toiminnan biodiversiteettivaikutusten hahmottaminen. Ilmarisessa ensimmäisenä vaiheena on ollut lisätä ymmärrystä biodiversiteetistä sijoittajan näkökulmasta sekä siitä, millaisia toimia salkkussa laajasti hajauttaneen globaalin sijoittajan on mahdollista tällä hetkellä ja jatkossa tehdä. Tämä oppimisprosessi on kuvattu kuvassa 7.

Kuva 7 Ilmarisen oppimisprosessi biodiversiteettiin liittyen

Erilaisia biodiversiteettiin liittyviä sijoittajasitoumuksia on useita, ja tämän lisäksi kehitteillä on biodiversiteettiin kohdentuvia mittaus- ja raportointistandardeja. Yhteistyö ja yhteiset standardit ovat keskeisiä, jotta sijoittajilla olisi yhtenäinen tapa arvioida ja sisällyttää biodiversiteettiin ja luontopääomaan liittyvää tietoa sijoituksia koskevaan päätöksentekoon ja salkkunhallintaan.

Biodiversiteetti ja luontopääoma sekä niiden sisällyttäminen taloudelliseen päätöksentekoon ovat monitahoisia teemoja, ja alan yhteinen oppiminen on tärkeää. Ilmarinen tekee yhteistyötä muiden edistysellisten sijoitusorganisaatioiden ja sidosryhmien kanssa. Olemme tällä hetkellä jäsenenä PRI:ssä (Principles of Responsible Investment) ja Finsifissä, jotka molemmat edistävät aktiivisesti biodiversiteetin huomioimista sijoitustoiminnassa. Jatkossa tuemme joitakin keskeisiä biodiversiteettialoitteita.

Vaikuttamistyössä tarkastelemme biodiversiteettiasioita sekä proaktiivisen että reaktiivisen vaikuttamisen näkökulmasta. Proaktiivinen vaikuttaminen tarkoittaa hyvien ja vastuullisten käytäntöjen edistämistä. Nämä prosessit auttavat rakentamaan ymmärrystä luontopääomasta ja biodiversiteetistä. Esimerkki proaktiivisesta vaikuttamisesta luontopääoman ja biodiversiteetin puolesta on kestävään veden käyttöön liittyvä vaikuttamisemme pohjoismaisen Nordic Engagement Co-operation:in (NEC) kautta. (Ks. nosto 4.).

Nosto 4 Esimerkki biodiversiteetin kannalta merkityksellisestä proaktiivisesta vaikuttamisesta

The Localized Water Management (LWM) vaikuttamishanke keskittyy vesiriskeihin liittyvään vaikuttamiseen, ja sillä on maantieteellinen painopiste. Vuonna 2020 alkaneen hankkeen tavoitteena on parantaa yritysten tietoisuutta veteen liittyvistä riskeistä, vesihuollon paikallisesta tärkeydestä ja eduista, tarjota mahdollisuuksia yhteistyöhön alueella sekä kannustaa konkreettisiin toimenpiteisiin ja laajempaan raportointiin.

Vaikka veteen liittyvät riskit ovat globaaleja, vaikutukset vaihtelevat paljon sijainnin mukaan. Vaikuttamisen kohteina ovat yritykset ovat riippuvaisia Tiete-joen vedestä Brasi-

liassa tai Vaal-joen vedestä Etelä-Afrikassa ja vaikuttavat niihin. NEC on valinnut parista kymmenestä kohdeyrityksestä kolme sijoituskohdetta, joiden edistymistä seuraamme tarkemmin ja osallistumme vaikuttamiskeskusteluihin yritysten kanssa.

Vaikuttamisteemalla on useita KPI-mittareita, joista kaikki kehittyivät hyvään suuntaan vuonna 2021. Vuonna 2021 pandemia vaikutti edelleen vaikuttamisprosesseihin. Esimerkiksi sidosryhmien tapaamiset järjestettiin virtuaalisesti. Vaikuttamispuheluiden pääpainopiste oli viime vuonna kannustaa yrityksiä parempaan raportointiin liittyen veden saatuuteen ja julkiseen vedenhuoltoon ja haastaa yrityksiä miettimään, onko niiden nykyinen raportointi riittävää, jotta sijoittajat ymmärtäisivät veteen liittyviä riskejä.

Lisätietoja LWM-vaikuttamisteemasta sekä muista NEC:n alla tehtävistä vaikuttamisprosesseista voi lukea NEC:n vuosiraportissa.

Reaktiivisella vaikuttamisella pyritään muuttamaan yritysten toimintatapoja, eli tunnistamaan kansainvälisten standardien rikkomuksia ja toteuttamaan korjaavia toimenpiteitä. Nostossa 5. yksi esimerkki sijoittajille mahdollisesta biodiversiteettisitoumuksesta.

Nosto 5. Esimerkki biodiversiteettisitoumuksesta

Finance for Biodiversity Pledge on sijoittajalähtöinen foorumi, joka kannustaa sitoutumaan kunnianhimoisiin biodiversiteettitoimiin. Kesäkuussa 2022 sen 98 allekirjoittajien hallinnoimat varat olivat yhteensä 14 triljoonaa euroa. Sitoumuksen allekirjoittajien tavoitteena on

- tehdä yhteistyötä ja jakaa tietoa parhaista käytännöistä alan muiden toimijoiden kanssa
- vaikuttaa sijoituskohteina oleviin yrityksiin negatiivisten biodiversiteettivaikutusten vähentämiseksi ja positiivisten vaikutusten lisäämiseksi
- arvioida sijoitusten sekä negatiivisia että positiivisia vaikutuksia biodiversiteettiin
- asettaa biodiversiteettitavoitteet ja raportoida niistä vuoteen 2024 mennessä.

Esimerkki biodiversiteettistandardien kehittämisestä on Partnership for Biodiversity Accounting Financials (PBAF) -standardi, joka esitellään tarkemmin nostossa 6. Monet standardista ja aloitteista tekevät myös yhteistyötä. European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) ja Global Reporting Initiative (GRI) laativat yhdessä biodiversiteettistandardia. Projekti on seuraava askel globaalien ja eurooppalaisten vastuullisuusstandardien yhtenäistymistyössä. Standardiluonnokset on määrä julkaista vuonna 2022. EFRAG ja GRI esimerkiksi työskentelevät toistensa teknisissä asiantuntijaryhmissä, jakavat tietoa ja yhtenäistävät työsuunnitelmiaan.

Myös Science Based Targets Network (SBTN) tarjoaa yrityksille viitekehyksen, jonka avulla ne voivat torjua luontokatoa ja ilmastomuutosta strategioissaan. Ympäristövaikutusten raportointia ja laskemista tukeva järjestö (CDP) pyrkii parantamaan mittaristoja ja kattamaan ympäristöasiat yhä laajemmin, mukaan lukien meret, maankäyttö, ruoantuotanto ja jätteet. CDP:n mukaan⁵ se ottaa vuonna 2023 mukaan uusia luonnon monimuotoisuuteen liittyviä kysymyksiä ja aloittaa kaikkien yritysten pisteytyksen käyttäen tieteeseen perustuvia vertailukohtia, jotta saadaan kuva niiden historiallisista, nykyisistä ja tulevista vaikutuksista, tuotevalikoimista sekä investointi- ja siirtymäsuunnitelmista. Näin saadaan selkeä arvio yritysten tavoitteista ja tavoitteiden toteutumisesta.

CDP osallistuu myös Global Reporting Initiativen (GRI) GRI-biodiversiteettistandardin tarkistukseen. Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (TNFD) on myös vahvistanut käyttävänsä tarkistettua GRI-standardia ja muita standardeja lähtökohtina työssään, jonka

5 [Bridging the SDG data gap for biodiversity and nature - CDP \(www.cdp.net\)](https://www.cdp.net/en/bridging-the-sdg-data-gap-for-biodiversity-and-nature)

tavoitteena on laatia uusi taloudellisten tietojen raportointia ohjaava viitekehys luontoriskeille. GRI osallistuu TNFD Forumiin ja on TNFD Knowledge Hubin kumppani.

Nosto 6 Esimerkki biodiversiteetin mittaus- ja raportointistandardista

Partnership for Biodiversity Accounting Financials (PBAF) on Alankomaissa toimiva riippumaton säätiö, joka edistää finanssialan tietoisuutta luonnon monimuotoisuudesta. PBAF aloitti PBAF-standardin kehitystyön vuonna 2019. Sitä johtaa ryhmä PBAF:n kumppaneita ja tukijoita. Helmikuussa 2022 ryhmässä oli mukana 30 rahoituslaitosta seitsemästä maasta. PBAF on Partnership for Carbon Accounting Financialsin (PCAF) sisaraloite. Se toimii myös yhteistyössä muiden aloitteiden kanssa (esim. Taskforce for Nature-related Financial Disclosures (TNFD), Finance for Biodiversity Pledge ja European Align Project).

PBAF-standardin tavoitteena on auttaa ja tukea rahoituslaitoksia niiden lainojen ja sijoitusten biodiversiteettivaikutusten ja -riippuvuuksien arvioinnissa ja raportoinnissa. PBAF-standardi sisältää käytännön ohjeita biodiversiteettivaikutusten ja -riippuvuuksien arviointiin ja määrittelee, miten näistä arvioinneista saadaan olennaista tietoa rahoituslaitoksille. PBAF:n tavoitteena on luoda parhaat käytännöt vaikutusten ja riippuvuuksien arviointiin ja siten edistää myös yhtenäistä ja läpinäkyvää lähestymistapaa siihen. Tämä on tärkeää niin rahoituslaitoksille, työkalujen kehittäjille kuin datan tarjoajille.

PBAF-standardin versio 2022 koostuu erilaisista lähestymistavoista biodiversiteettivaikutusten arviointiin, kuten näkemys ”positiivisista vaikutuksista” ja PBAF:n näkemys biodiversiteettijalanjäljen mittauksesta. Biodiversiteettijalanjäljen mittaus sisältää vaatimuksia ja suosituksia ja määrittelee, mitä näkökohtia tulisi ottaa huomioon oikean tiedon tarjoamiseksi rahoituslaitoksille. Biodiversiteettijalanjäljen mittaus on tiiviisti sidoksissa TNFD:n kehittyvään viitekehukseen.

Ilmastonmuutoksen liittyvien muuttujien mittauksessa on saavutettu jo merkittävää edistystä. Vastaavat luonnon monimuotoisuuteen liittyvät mittauskeinot ovat sitä vastoin vielä kehitteillä. Biodiversiteettiä on myös vaikeampi mitata kuin ilmastonmuutosta. Ilmastonmuutoksen arviointiin on olemassa yksi maailmanlaajuinen, mitattavissa ja hinnoiteltavissa oleva yksikkö – hiilidioksidiekvivalenttitonni (tCO₂e). Luonnon monimuotoisuuden arviointiin vastaavaa yksikköä ei ole saatavilla, koska biodiversiteetissä on suuria paikallisia vaihteluja, mikä tekee mitattavissa olevien muuttujien yhtenäistämisestä hankalampaa. Hankaluudesta huolimatta luonnon monimuotoisuuteen ja luontopääomaan liittyvien riskien ja vaikutusten mittaaminen ja huomioiminen on kuitenkin ratkaisevan tärkeää talousjärjestelmän pitkän aikavälin sopeutumiskyvyn kannalta.

Mittaamista, raportointia ja datan soveltamista koskevia aloitteita on käynnissä useita. Luonnon monimuotoisuus sisältyy esimerkiksi EU:n kestävän rahoituksen taksonomiaan yhtenä keskeisenä osa-alueena. Taksonomian tavoitteena on määritellä toiminta, jolla katsotaan olevan myönteisiä vaikutuksia (merkittävä edistäminen) luonnon monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin. Tulevaisuudessa taksonomiatieto voi lisätä sijoittajien käytettävissä olevaa biodiversiteettitietoa, ja se voi olla erityisen hyödyllistä esimerkiksi biodiversiteettiin liittyvien mahdollisuuksien tunnistamisessa.

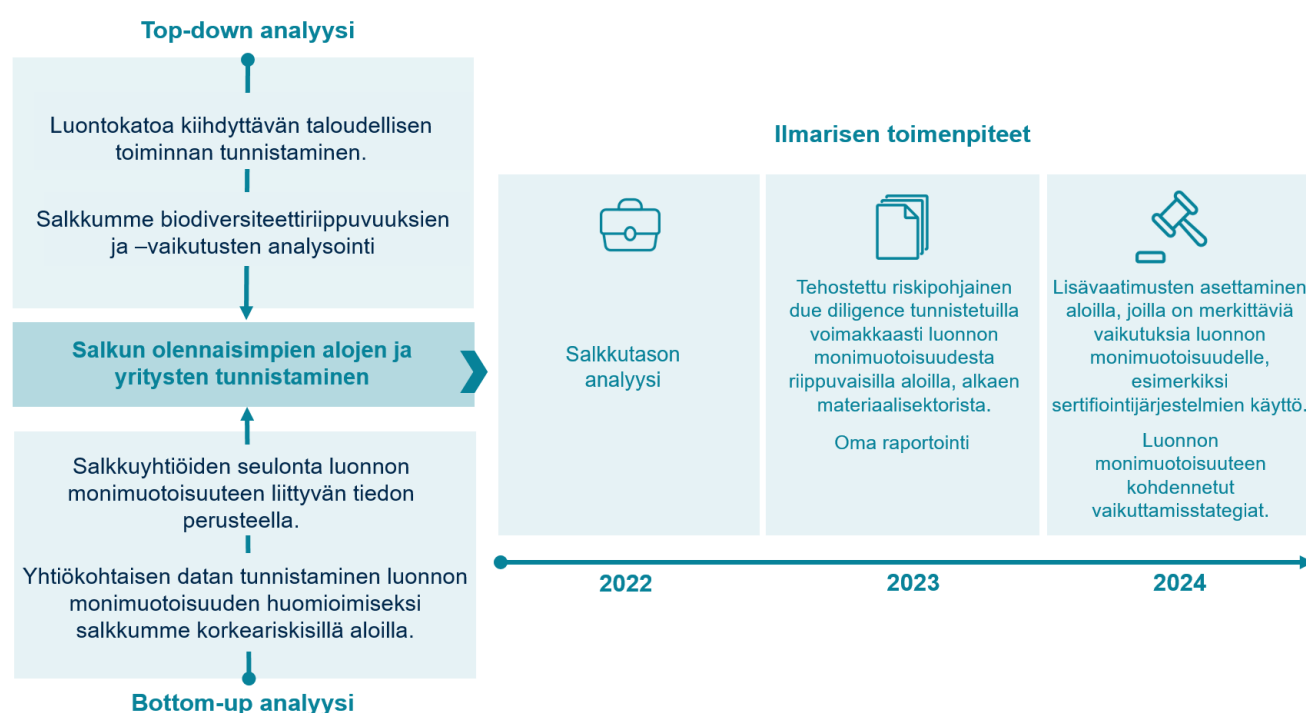
TNFD:n uuden riskienhallintaa ja tiedonantoa ohjaavan viitekehysten tavoitteena on antaa yritysille ja sijoittajille mahdollisuus raportoida ja julkaista tietoa luontoriskeistä ja -mahdollisuuksista ja tukea rahoitusvirtojen siirtymää kohti luonnolle myönteisiä kohteita ja pois luonnolle haitallisista kohteista. Kattavan ja vertailukelpoisen tiedon saanti yhteisen raportointiviitekehysten kautta parantaisi merkittävästi sijoittajien tiedonsaantia, tietojen vertailtavuutta ja sijoitussalkkujen biodiversiteettiä koskevaa raportointia. Kun TNFD-viitekehys valmistuu, katsomme, että meidän kaltaisemme sijoittavat pystyvät enenevässä määrin vaikuttamaan yritysten luonnon monimuotoisuutta koskevan raportoinnin käyttöönottoon. Yritysten rapor-

tointi mahdollistaisi paremman tiedon saannin ja huomioimisen sijoituksia koskevassa päätöksenteossa ja sijoittajien omassa raportoinnissa. Seuraamme viitekehyksen kehittymistä jatkuvasti ja olemme hyödyntäneet olemassa olevaa TNFD:n viitekehyksen betaversiota tämän tiekartan innoittajana. TNFD:n työtä voi seurata [TNFD:n verkkosivuilla](https://www.tnfd.org/) (tnfd. global).

Vaihe 2: Salkun arviointi

Ilmarisen kaltaisen salkkunsaa laajalle hajauttavan ja pitkäjänteisen sijoittajan näkökulmasta sijoitussalkun analysointi on välttämätöntä, jotta ymmärretään, minkälaiset sijoitukset ovat kaikkein merkittävimpiä biodiversiteetin kannalta. Kun olennaisimmat taloudelliset toiminnot on tunnistettu, sijoittaja voi suunnitella sopivia toimenpiteitä biodiversiteettiriskien ja -vaikutusten huomioimiseksi. (Ks. kuva 8.)

Kuva 8 Biodiversiteettiin kohdistuva analyttinen lähestymistapa kehitystyössä ja toimintasuunnitelma

Esimerkkejä tällä hetkellä käytettävissä olevista työkaluista ovat muun muassa ENCORE- ja SBTN-työkalut. Niiden avulla saadaan karkeita arvioita mahdollisista biodiversiteettiin liittyvistä olennaisuuksista toimialojen ja taloudellisten toimintojen tasolta. Olemme aloittaneet sijoitussalkkumme biodiversiteettivaikutusten ja -riippuvuuksien kartoituksen ENCORE-työkalulla. Tavoitteena on ymmärtää paremmin, mitkä sijoitussalkkumme alat ovat biodiversiteetin kannalta merkittävimpiä. Tämä auttaa kehittämään jatkotoimenpiteitä esimerkiksi vaikuttamiseen ja tehostettuun due diligence -tarkasteluun liittyen.

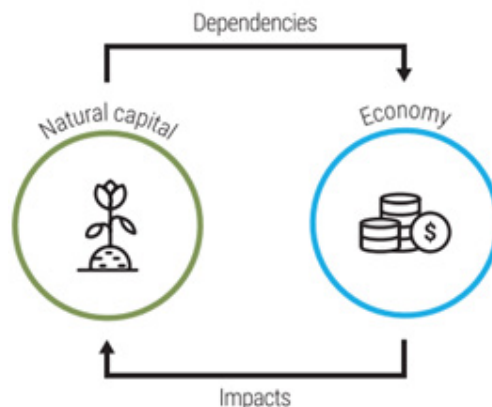
Nosto 7. ENCORE-työkalu pääpiirteissään

ENCORE (Exploring Natural Capital Opportunities, Risks and Exposure) on kehitetty erityisesti rahoituslaitoksille tarjoamaan parempaa ymmärrystä ympäristön vaikutuksista talouteen. ENCORE on YK:n ympäristöohjelman rahoitusaloitteen (UNEP FI) yhdessä kumppaniorganisaatioidensa kanssa kehittämä ilmainen työkalu.

ENCORE auttaa käyttäjiä ymmärtämään, miten talouselämän kaikilla aloilla toimivat yritykset ovat riippuvaisia luonnosta ja vaikuttavat luontoon. Tulokset antavat paremman käsityksen siitä, miten nämä potentiaaliset riippuvuudet ja vaikutukset muodostavat liiketoimintariskin. ENCORE-työkalu auttaa kartoittamaan kaksinkertaisen olennaisuuden näkökohdat eli sijoitussalkun biodiversiteetti-riippuvuudet sekä salkkuun sisältyvän taloudellisen toiminnan biodiversiteettivaikutukset. (Ks. kuva 9.) Käytännössä tämä mahdollistaa korkeariskisten alojen tunnistamisen ja jatkotoimenpiteiden suunnittelun näihin aloihin kohdistuvien sijoitusten osalta.

Lisätietoja saa sivustolta [ENCORE tool – United Nations Environment – Finance Initiative \(unepfi.org\)](https://unepfi.org)

Kuva 9 Kaksinkertaisen olennaisuuden käsite UNEP FI:n mukaan

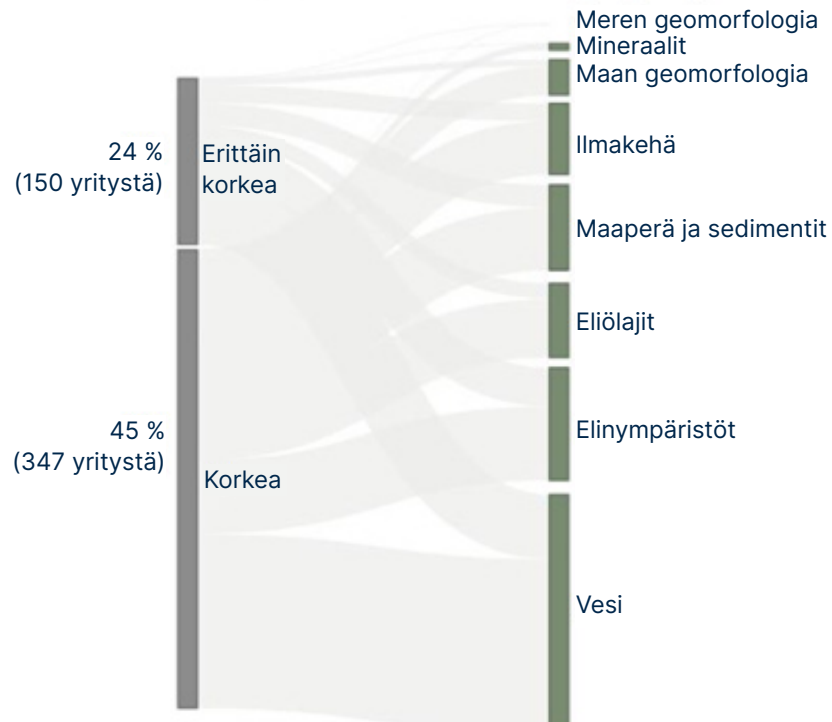

Ilmarisen suora listattu osakesalkku 2021 arvioitiin ENCORE-työkalulla seuraavin tuloksin. (Ks. kuvat 10 ja 11⁶.) Suorassa listatussa osakesalkussa neljännes yhtiöistä on voimakkaasti riippuvaisia biodiversiteetistä ja luontopääomasta ja kolmanneksella on voimakkaat vaikutukset biodiversiteettiin. Vesivarat olivat merkittävin luontopääomaerä, josta salkun yritykset olivat riippuvaisia. Vaikutuksiltaan näkökulmasta lähes kaikki luontopääomaerät olivat yhtä merkittäviä. Merkittävin toimiala sekä riippuvuuksiltaan että vaikutuksiltaan osakesalkussamme oli materiaalisektori eli raaka-aineteollisuus. Vaikutuksia kuvaavasta kuvasta 9 on syytä mainita, että tulokset ovat osittain päällekkäisiä, sillä yrityksillä voi olla yhtäaikaaisesti sekä korkeita että erittäin korkeita vaikutuksia. Yrityksen vaikutukset eri luonnonvaroihin voivat siis olla suuruudeltaan eri luokkaa: esimerkiksi yrityksellä on suuri vaikutus ilmakehään, mutta erittäin suuri vaikutus veteen. Jatkossa pyrimme tarkastelemaan saamiamme tuloksia myös sopivia vertailuarvoja vastaan. Tarkoitus on keskittyä erityisesti korkean riskin toimialoihin ja kehittää uusia Kuva 6 mukaisia sijoitus- ja salkunhallintapolitiikkoja, joihin voi sisältyä mm. tehostettuja due diligence selvityksiä, kohdennettuja sijoitusten valintakriteerejä, poissulkemisia ja tehostettua aktiivista omistajuutta ja vaikuttamista koskevia lähestymistapoja.

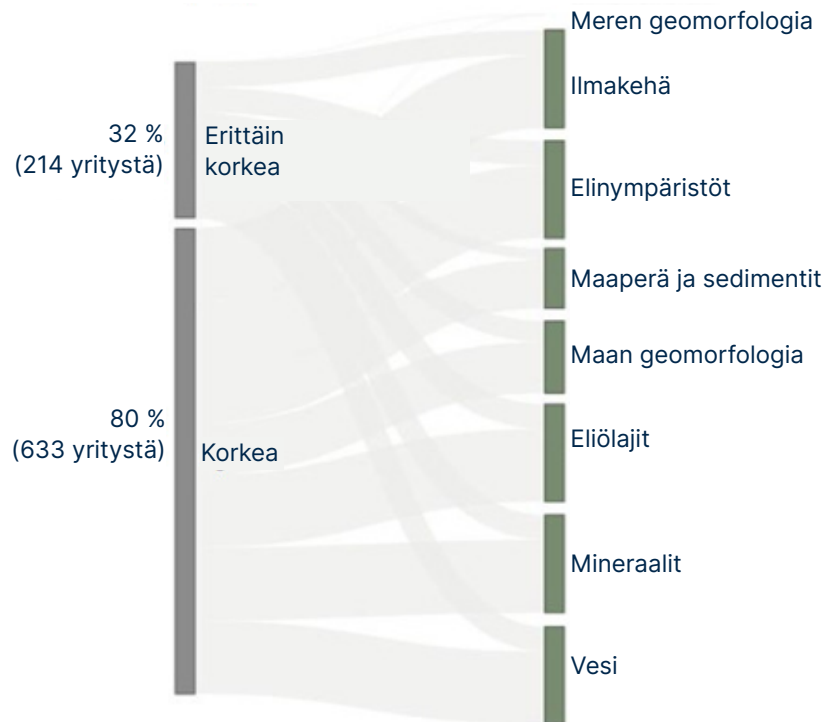
ENCORE-analyysi on toteutettu liikevaihtotietojen perusteella, ja on huomioitava, ettei se tarjoa tietoa taloudellisesta riskistä. Se ei myöskään tällä hetkellä ota huomioon maantieteellistä sijaintia, joka on biodiversiteetin ja luontopääoman yhteydessä erittäin merkittävä tekijä, eikä yksittäisten yritysten hallintatoimenpiteitä. ENCORE tarjoaa tietoa potentiaalisista, mutta ei toteutuneista vaikutuksista ja riippuvuuksista. Jotta saataisiin tietoa toteutuneista vaikutuksista, tarvittaisiin tietoa esimerkiksi sijainnista ja hallintatoimenpiteistä. ENCORE antaa siis tietoa, josta on hyötyä salkkutason makrotason seulonnassa ja todennäköisten korkean riskin ja suurten vaikutusten alojen ja toimintojen tunnistamisessa. Tämä tieto auttaa sijoittajia esimerkiksi tunnistamaan aloja, ja muista lähteistä saadun yrityskohtaisen tiedon avulla myös yrityksiä, joihin tulee kohdentaa toimenpiteitä, kuten vaikuttamista ja tehostettuja due diligence selvityksiä.

6 ENCORE-analyysi yhteistyössä SEB:n kanssa (Skandinaviska Enskilda Banken)

Kuva 10 Ilmarisen osakesalkun riippuvuudet luonnosta.

Kuva 11 Ilmarisen osakesalkun vaikutukset luontoon.

Vaihe 3: Sijoituspolitiikka ja salkunhallinta

Kun ymmärrys korkeariskisistä ja vaikutuksiltaan merkittävistä toimialoista ja yrityksistä lisääntyy, voidaan suunnitella kohden-nettuja toimenpiteitä. Niitä ovat esimerkiksi:

- Tehostettu sijoituskohteen arviointi eli due diligence, jonka tavoitteena on seuloa ja tunnistaa korkean riskin yritykset. Vastaava menetelmä on jo nyt käytössä Ilmarisessa korkean hiiliriskin yritysten osalta.
- Biodiversiteettikriteerien asettaminen sijoituksille, joiden biodiversiteettiriski on kohonnut. Menetelmänä tämä on samankaltainen kuin nykyiset kriteerit yrityksille, joilla on tunnistettu olevan korkea hiiliriski. Ilmarinen selvittää parhaillaan, kuinka nykyisin saatavilla olevaa yrityskohtaista vastuullisuustietoa voitaisiin käyttää tehokkaammin biodiversiteetin yhteydessä. Esimerkiksi nykyistä tietoa muun muassa ympäristöepäkohdista voidaan käyttää yhdessä korkean riskin aloja koskevan tiedon kanssa määriteltäessä, milloin lisäkriteerejä on tarpeen soveltaa. Selvitämme myös mahdollisuutta käyttää alakohtaisia vaatimuksia ja kriteerejä. Toteutetun salkkuanalyysin pohjalta pureudumme syvemmin materiaalisectoriin, koska se tunnistettiin salkkumme biodiversiteetin ja luontopääoman kannalta merkittävimmäksi alaksi.
- Biodiversiteettiasioiden huomioimiseksi voidaan toteuttaa aktiiviseen omistajuuteen liittyviä toimenpiteitä. Niitä ovat proaktiiviset ja reaktiiviset vaikuttamisprosessit ja äänestyspolitiikat. Ilmarisella on tällä hetkellä käynnissä yksi proaktiivinen veteen ja biodiversiteettiin liittyvä vaikuttamisprosessi, joka esitellään nostossa 4. Jatkossa yritysten biodiversiteettiraportoinnin merkitys kasvaa. Sijoittajat tarvitsevat yrityksiltä johdonmukaista ja vertailukelpoista tietoa. Biodiversiteetin osalta todellisten muutosten seuranta on avainasemassa, jotta vaikutusten mittaamisessa ei tukeuduttaisi pelkkiin arvioihin ja likiarvoihin. Tästä syystä pyrimme rohkaisemaan korkean riskin ja suurten vaikutusten aloilla toimivia yrityksiä lisäämään biodiversiteettiä ja luontopääomaa koskevaa mittausta ja raportointia kehittyvien globaalien standardien kautta. Ilmarinen noudattaa myös valtakirjäänestyksessä vastuullisuuspolitiikkaa, joka ottaa erityisesti huomioon vastuullisuuden liittyvät yhtiökokousasiat. Olemme ottaneet ensiaskelia, mutta toimenpiteitä tarvitaan vielä paljon lisää. Kuten kaikissa vastuullisuuteen ja kestävyyyteen liittyvissä asioissa, jatkuva kehitys on välttämätöntä.
- Myös biodiversiteettiin liittyviä poissulkemisia voidaan käyttää. Vastaava menetelmä on jo käytössä ilmaston yhteydessä esimerkiksi kivihiilen louhinnan ja vuodesta 2023 alkaen öljyhiekkaan ja arktiseen öljynporaukseen liittyvien toimintojen osalta. Lisäksi kun yhteinen ymmärrys biodiversiteettiä edistävästä taloudellisesta toiminnasta lisääntyy, voidaan asettaa tavoitteita tällaiseen toimintaan kohdistuville sijoituksille.

Heidi Suomela

ENCORE-analyysin avulla voidaan analysoida salkun listatut sijoitukset. On hyvä muistaa, että biodiversiteetti ja luontopääoma ovat ratkaisevia kysymyksiä myös muissa omaisuuslajeissa. Etsimme jatkuvasti uusia analytiikkavaihtoehtoja kattaaksemme Ilmarisen salkun kokonaisuudessaan.

Vaihe 4: Raportointi

Tavoitteenamme on lisätä salkkumme biodiversiteettiriskien ja -vaikutusten raportointia. Eri-tyisesti biodiversiteettiin liittyen olemme tunnistanee YK:n kestävän kehityksen tavoitteet 13 (ilmasto), 14 (vedenalainen elämä) ja 15 (maanjäätöinen elämä) keskeisiksi raportointiaiheiksi, sillä biodiversiteettiin liittyvät tavoitteet muodostavat perustan muille kestävän kehityksen tavoitteille. Olemme vuodesta 2016 lähtien raportoineet suorien listattujen osakesijoitustemme positiivisista vaikutuksista kestävän kehityksen tavoitteisiin, ja seuraavaksi selvitämme mahdollisuutta raportoida tarkemmin keskeisten yksittäisten kestävän kehityksen tavoitteiden osalta.

Kun alan parhaat standardit kehittyvät, tavoitteenamme on raportoida niiden mukaisesti käyttäen esimerkiksi TNFD-viitekehystä samaan tapaan kuin raportoimme TCFD:n raportointikehikon kautta. Seuraamme tällä hetkellä TNFD:n kehitystä. Sillä välin pyrimme myös sisällyttämään vuosiraportointiimme erityisesti biodiversiteettiä koskevaa tietoa, esimerkiksi salkkutaso analyysistä saamistamme tuloksista ja niihin liittyvistä toteutetuista toimenpiteistä.

Jatkossa

Eri markkinatoimijat, sijoittajat mukaan lukien, tekevät tällä hetkellä paljon työtä luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi. Odotamme yhä käytännöllisempien ratkaisujen nopeaa kehitystä. Keskeistä on tarve luoda yhteistä ymmärrystä biodiversiteetti- ja luontopääomariskeistä taloudellisena riskinä sekä myös luontopositiivisista sijoitusmahdollisuuksista. Tästä olisi tulevaisuudessa suuresti hyötyä sijoittajille, sillä se auttaisi heitä ymmärtämään ja huomioimaan luontoriskit perinteisten riskimittareiden rinnalla.

Lisää tietoa aiheesta:

Capitals Coalitions, Cambridge Conservation Initiative. 2021. How to integrate biodiversity as part of your natural capital assessment. [How_Primer_Biodiversity-Guidance.pdf \(capitalscoalition.org\)](#)

Citi GPS: Global Perspective & Solutions. 2021. Biodiversity, the Ecosystem at the Heart of Business [BIODIVERSITY: The Ecosystem at the Heart of Business \(citifirst.com.hk\)](#)

Finance for Biodiversity Pledge. 2022. [Finance for Biodiversity Pledge – Reverse nature loss in this decade \(financeforbiodiversity.org\)](#)

Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES). 2022. [IPBES Home page | IPBES secretariat \(ipbes.net\)](#)

Science Based Targets Network. 2022 [Biodiversity – Science Based Targets Network \(sciencebasedtargetsnetwork.org\)](#)

Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (TNFD). 2022. [TNFD – Taskforce on Nature-related Financial Disclosures \(tnfd.global\)](#)

The TNFD Nature-Related Risk and Opportunity Management and Disclosure Framework, Beta v0.2, June 2022 <https://framework.tnfd.global/wp-content/uploads/2022/06/TNFD-Framework-Document-Beta-v0-2.pdf> (PDF)

The Partnership for Biodiversity Accounting Financials (PBAF) [About | PBAF - Partnership for Biodiversity Accounting Financials \(pbafglobal.com\)](#)

PBAF Standard v 2022 Biodiversity impact assessment – Footprinting. 2022. [PBAF_FP2022.pdf \(PDF\) \(pbafglobal.com\)](#)

United Nations Environment Programme – Finance Initiative (UNEP-FI). 2022. ENCORE tool [ENCORE tool – United Nations Environment – Finance Initiative \(ncore.naturalcapital.finance\)](#)

WWF Biodiversity Guide for Business. 2022. [wwf-a-biodiversity-guide-for-business.pdf \(PDF\) \(triggerfish.cloud\)](#)

World Economic Forum. 2022. The Global Risks Report 2022 [WEF_The_Global_Risks_Report_2022.pdf \(weforum.org\)](#)

World Economic Forum and PwC. 2020. “Nature Risk Rising: Why the Crisis Engulfing Nature Matters for Business and the Economy”. [WEF_New_Nature_Economy_Report_2020.pdf \(\(PDF\) \(weforum.org\)](#)